

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 9.7.2008
KOM(2008) 449 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI

**Dyrekcja Generalna ds. Pomocy Humanitarnej – (ECHO)
Sprawozdanie roczne za 2007 r.**

{SEC(2008) 2236}

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP.....	3
2.	OGÓLNE ASPEKTY POLITYKI.....	4
3.	OGÓLNY PRZEGLĄD DZIAŁAŃ DG ECHO W ZAKRESIE POMOCY HUMANITARNEJ W 2007 R.....	6
3.1.	Aspekty ogólne	6
3.2.	Główne interwencje w 2007 r. z podziałem na regiony i przydział środków	8
3.3.	Analiza porównawcza	10
3.4.	Finansowanie tematyczne	10
3.5.	Działania w zakresie gotowości na wypadek katastrofy	11
3.6.	Łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju (LRRD)	12
3.7.	Główni partnerzy w działaniach humanitarnych.....	12
4.	STOSUNKI Z INNYMI INSTYTUCJAMI UE, PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, GŁÓWNYMI PARTNERAMI W ZAKRESIE POMOCY HUMANITARNEJ I DONATORAMI SPOZA UE ...	12
5.	INNE DZIAŁANIA.....	13
6.	WNIOSKI	13

Załącznik:

Szczegółowy przegląd działań humanitarnych, relacji z partnerami, wyniki ocen oraz tabele finansowe i statystyki, z podziałem na kraje.

1. WSTĘP

Dyrekcja Generalna ds. Pomocy Humanitarnej (DG ECHO) jest służbą Komisji Europejskiej odpowiedzialną za udzielanie **pomocy humanitarnej ofiarom konfliktów, klęsk żywiołowych oraz katastrof spowodowanych działalnością człowieka** w krajach trzecich. Ten cel ogólny stanowi przyczynek do realizacji strategicznego celu Komisji „Europa jako partner światowy”, ujętego w celu ogólnym w obszarze stosunków zewnętrznych¹, określonym w Traktacie o Unii Europejskiej (UE). Zadaniem DG ECHO jest ratowanie i ochrona życia, ograniczanie cierpienia i zapobieganie mu, a także strzeżenie sprawiedliwości oraz godności **ludności dotkniętej kryzysami humanitarnymi**, zgodnie z rozporządzeniem Rady nr 1257/96.

W 2007 r., w ramach budżetu na pomoc humanitarną, UE udzieliła humanitarnego wsparcia około 127 mln beneficjentów w krajach trzecich². Ponadto 19,5 mln osób skorzystało z działań w zakresie gotowości na wypadek katastrofy oraz zwiększonej zdolności reagowania na potencjalne ryzyko.

Przy takich wynikach Unia Europejska pozostaje **największym pojedynczym donatorem** pomocy humanitarnej na świecie.

DG ECHO wspiera działania humanitarne zgodnie z międzynarodowymi **zasadami świadczenia pomocy humanitarnej w sposób neutralny, bezstronny i niedyskryminacyjny**, przy poszanowaniu międzynarodowego prawa humanitarnego (International Humanitarian Law, IHL³), oraz broni przestrzeni humanitarnej i zasad pomocy humanitarnej, które są coraz bardziej zagrożone. W przypadku DG ECHO najlepszym sposobem ochrony przestrzeni humanitarnej jest utrzymanie wysokiego zaangażowania w kształtowanie zasad odpowiedniego udzielania pomocy humanitarnej (Good Humanitarian Donorship, GHD⁴), zachowanie wysokiej jakości pomocy oraz prowadzenie przejrzystego dialogu z **innymi kluczowymi podmiotami**.

Decyzje i działania podejmowane są przez DG ECHO wyłącznie na podstawie oceny potrzeb humanitarnych i nie są kierowane uwarunkowaniami politycznymi innymi niż potwierdzenie **solidarności** Unii Europejskiej z ludźmi w potrzebie. Pomoc ta jest przeznaczona bezpośrednio dla osób cierpiących, niezależnie od ich rasy, religii czy przekonań politycznych.

DG ECHO sama nie realizuje programów pomocy. Jest donatorem, który realizuje swoją misję, finansując działania humanitarne Wspólnoty za pośrednictwem **instytucji partnerskich**, które podpisały ramowe umowy partnerskie, takich jak europejskie organizacje pozarządowe oraz organizacje międzynarodowe (organizacje Czerwonego Krzyża), lub – w

¹ Nowy art. 10c – ust.2 Traktatu UE.

² Liczba ta obejmuje 12 milionów uchodźców i stałą liczbę 25 milionów osób przesiedlonych (w swoim własnym kraju) w ponad 50 krajach, którym DG ECHO pomagała – www.internal-displacement.org (IDMC, Internal Displacement Monitoring Centre, Global overview of Trends and Developments in 2006).

³ http://www.icrc.org/Web/Eng/siteeng0.nsf/htmlall/section_ihl_in_brief?OpenDocument

⁴ <http://www.goodhumanitariandonorship.org/>

przypadku agencji ONZ (w 2007 r. głównie UNICEF⁵, UNHCR⁶ oraz WFP⁷) – ramowe umowy finansowo-administracyjne.

Zadaniem DG ECHO jest zagwarantowanie, aby instytucje partnerskie bezzwłocznie przekazywały towary i usługi do stref objętych kryzysem. Szczególne przepisy rozporządzenia finansowego oraz odpowiednie środki wykonawcze ułatwiają szybkie niesienie pomocy. Na podstawie uzgodnień strukturalnych DG ECHO rozmieszcza w terenie asystentów technicznych (ekspertów ECHO), co umożliwia lepszą identyfikację zagrożonych grup społecznych, dokładną ocenę potrzeb oraz szybkie znalezienie odpowiednich partnerów i projektów zaspokajających potrzeby. Następnie prowadzony jest na miejscu monitoring działalności partnerów i stanu realizacji projektu w celu zapewnienia należytego zarządzania finansami i potwierdzenia deklarowanych gwarancji, że zasoby zostały wykorzystane na zamierzone cele.

Pomoc DG ECHO ma także na celu ułatwianie, równoległe z innymi instrumentami, odzyskiwania przez ludność stanu samowystarczalności tam, gdzie to możliwe, tak aby umożliwić stopniowe wycofywanie finansowania ECHO, gdy warunki temu sprzyjają. W tym zakresie DG ECHO prowadzi aktywne działania na rzecz wdrożenia **strategii łączenia pomocy, odbudowy i rozwoju** (ang. LRRD) oraz zacieśnienia współpracy z innymi służbami Komisji lub innymi donatorami.

W oparciu o doświadczenia w udzielaniu pomocy po katastrofach DG ECHO **propaguje również gotowość na wypadek katastrofy**, która ma na celu ograniczenie podatności i narażenia ludzi na niebezpieczeństwa i katastrofy, a także zmniejszenie kosztów gospodarczych takich katastrof. Wreszcie, w celu skutecznego wypełniania swego mandatu, DG ECHO może wspierać – o ile to wskazane i konieczne – środki **budowania zdolności** partnerów realizujących działania.

Niniejsze sprawozdanie stanowi podsumowanie głównych działań DG ECHO w 2007 r. W załączniku zawarto obszerny przegląd działań finansowanych w różnych krajach i regionach, gdzie DG ECHO przekazuje pomoc poprzez swoich partnerów, oraz dane statystyczne pobrane ze sprawozdania finansowego za rok 2007⁸.

Niniejsze sprawozdanie jest sporządzone zgodnie z wymogiem określonym w art. 19 rozporządzenia dotyczącego pomocy humanitarnej:

„Po zamknięciu każdego roku budżetowego, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie roczne wraz z podsumowaniem działań finansowanych w ciągu tego roku. Podsumowanie zawiera informacje dotyczące agencji, wraz z którymi akcje humanitarne były realizowane. Sprawozdanie zawiera również przegląd wszelkich ocen zewnętrznych, które zostały przeprowadzone w sprawie określonych działań”.

⁵ Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (ang. *United Nations Children's Fund*)

⁶ Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (ang. *United Nations High Commissioner for Refugees*)

⁷ Światowy Program Żywnościowy Narodów Zjednoczonych (ang. *United Nations World Food Programme*)

⁸ Dostępnego na stronie internetowej http://ec.europa.eu/echo/funding/key_figures/echo_en.htm

2. OGÓLNE ASPEKTY POLITYKI

Ogólnie rzecz biorąc, na przestrzeni ostatnich kilku dziesięcioleci wzrosła skala, **siła i liczba klęsk żywiołowych**. Wzrosła też liczba dotkniętych katastrofami osób, wśród których przeważają ludzie ubodzy. Według prognoz tendencja wzrostowa utrzyma się również w przyszłości.

Natomiast liczba **konfliktów** nie uległa znacznej zmianie, a liczba uchodźców nawet maleje w ostatnich latach; jednakże konflikty **trwają dłużej** i mają coraz bardziej niszczycielskie skutki.

Międzynarodowy kontekst pomocy humanitarnej znacznie się zmienił, na scenie pojawiły się nowe podmioty. W tym kontekście trzy instytucje (Parlament Europejski, Rada i Komisja), dostrzegając coraz trudniejsze warunki prowadzenia działań humanitarnych oraz dążąc do bardziej efektywnego i skoordynowanego podejścia UE, podpisały w grudniu 2007 r. **Europejski konsensus w sprawie pomocy humanitarnej**⁹. Na podstawie tego konsensusu w 2008 r. sporządzony zostanie plan działania stanowiący **konkretne, operacyjne przełożenie licznych politycznych zobowiązań zawartych w Europejskim konsensusie w sprawie pomocy humanitarnej**.

W celu zwiększenia zdolności **reagowania Komisji na klęski żywiołowe**, w ramach strategii wzmocnienia zdolności reagowania UE na klęski żywiołowe i sytuacje kryzysowe w państwach trzecich¹⁰, DG ECHO w dalszym ciągu zwiększała liczbę ekspertów w terenie w celu zapewnienia szybkiej oceny potrzeb i szybkiego reagowania w przypadku katastrofy. Wzmocnienie operacyjnych i umownych procedur DG ECHO mających zastosowanie do partnerów realizujących działania (europejskich organizacji pozarządowych, agencji ONZ i organizacji międzynarodowych) oraz zwiększenie zdolności do działania w terenie¹¹ skróciły czas reagowania potrzebny na udzielenie pomocy humanitarnej. Dzięki tym ulepszeniom DG ECHO może w znacznym stopniu przyczynić się do rozwoju zdolności reagowania UE na kryzysy i katastrofy. Zdolność taka staje się coraz wyraźniej politycznym priorytetem; ilustrują to komunikaty wydane po katastrofie tsunami, sprawozdanie Barniera¹² i stosowne konkluzje prezydencji wyrażone przez Radę Europejską na szczycie w grudniu 2007 r.

Zasada „jeden instrument na dziedzinę polityki”, ustanowiona w komunikacie Komisji¹³ w celu zwiększenia efektywności działań Wspólnoty, wraz z komunikatem Komisji w sprawie perspektyw finansowych na lata 2007-2013, przeniosła odpowiedzialność za zarządzanie **humanitarną pomocą żywnościową** z DG AIDCO na DG ECHO, ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2007 r. DG ECHO postanowiła skupić wydatki przeznaczone na pomoc żywnościową, w ramach swojego mandatu, na ratowanie i ochronę życia w nagłych kryzysach oraz bezpośrednio po nich oraz stosować w tego rodzaju działaniach tę samą zasadę oceny potrzeb, którą stosuje we wszystkich swoich interwencjach.

⁹ Na podstawie komunikatu „Europejski konsensus w sprawie pomocy humanitarnej”, przyjętego dnia 13.6.2007 r. (COM(2007)317 wersja ostateczna)

¹⁰ COM(2005)153

¹¹ Liczba ekspertów zwiększyła się z 83 do 93 między rokiem 2005 a rokiem 2007.

¹² Europejskie siły ochrony ludności: pomoc Europy,

¹³ http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/rapport_barnier_en.pdf

COM(2004)101

Wskutek połączenia w ramach DG ECHO pomocy żywnościowej i pomocy dla osób wysiedlonych początkowy budżet na pomoc humanitarną przyznany na rok 2007 wzrósł do 722 mln EUR, a przewidywany roczny orientacyjny wzrost ma wynieść 3 % (2 % inflacji i 1 % wzrostu netto).

3. OGÓLNY PRZEGLĄD DZIAŁAŃ HUMANITARNYCH DG ECHO W 2007 R.

3.1. Aspekty ogólne

W przeciwieństwie do lat poprzednich w 2007 r. nie odnotowano **żadnych nowych poważnych kryzysów** w dziedzinie pomocy humanitarnej, czy to klęsk żywiołowych czy złożonych sytuacji kryzysowych. Jednakże zarówno częstotliwość, jak i dotkliwość klęsk żywiołowych, których skutki pogarszają jeszcze zmiany klimatu, ciągle się zwiększają, oddziałując na już zagrożone osoby coraz częściej i coraz dotkliwiej. Od 1975 r. liczba klęsk żywiołowych wzrosła z około 75 do ponad 400¹⁴ w roku. W szczególności przeciętna liczba odnotowanych klęsk hydrometeorologicznych, która wynosiła 195 w okresie 1987-1998, wzrosła o 187 %, do średnio 365 w okresie 2000-2006¹⁵.

W 2007 r. **klęski żywiołowe** spowodowały poważne szkody: średniej wielkości trzęsienia ziemi w Peru i na Wyspach Salomona; powodzie w Afryce, Indiach, Indonezji, Korei Północnej, Wietnamie i Ameryce Łacińskiej; cyklony w Nikaragui (Felix), Mozambiku (Favio) i Bangladeszu (Sidr); huragan Dean na Karaibach; burze tropikalne na Haiti i w Republice Dominikańskiej (Noel) oraz susze w Mołdawii, Paragwaju, Kenii, Somalii i regionie Sahel. DG ECHO musiała szybko reagować, aby pomóc tysiącom cierpiących ludzi, z których niektórzy byli już dotknięci innymi kryzysami.

Pomimo kontynuacji wielu złożonych sytuacji kryzysowych i szkód spowodowanych przez wyżej wspomniane klęski żywiołowe, z uwagi na brak dużych kryzysów DG ECHO nie przekroczyła kwoty środków finansowych udostępnionych przez organ budżetowy, uwzględniając dopłaty z zasobów EFR i ponownie przyznanych środków. Dlatego też, w przeciwieństwie do poprzednich lat, DG ECHO nie musiała korzystać z rezerwy Komisji na pomoc nadzwyczajną.

Reagowanie DG ECHO na kryzysy humanitarne w 2007 r. odbywało się w ramach 85 decyzji o przyznaniu środków. Przyznane na ich podstawie fundusze zostały wykorzystane w 100 %. Największymi odbiorcami pomocy były kraje AKP (422,7 mln EUR – tj. 55 % łącznego budżetu końcowego), następnie Azja i Ameryka Łacińska (157,4 mln EUR – 20,5 %) oraz Europa Wschodnia, Nowe Państwa Niepodległe, kraje Bliskiego Wschodu i śródziemnomorskie (124,9 mln EUR – 16,2 %).

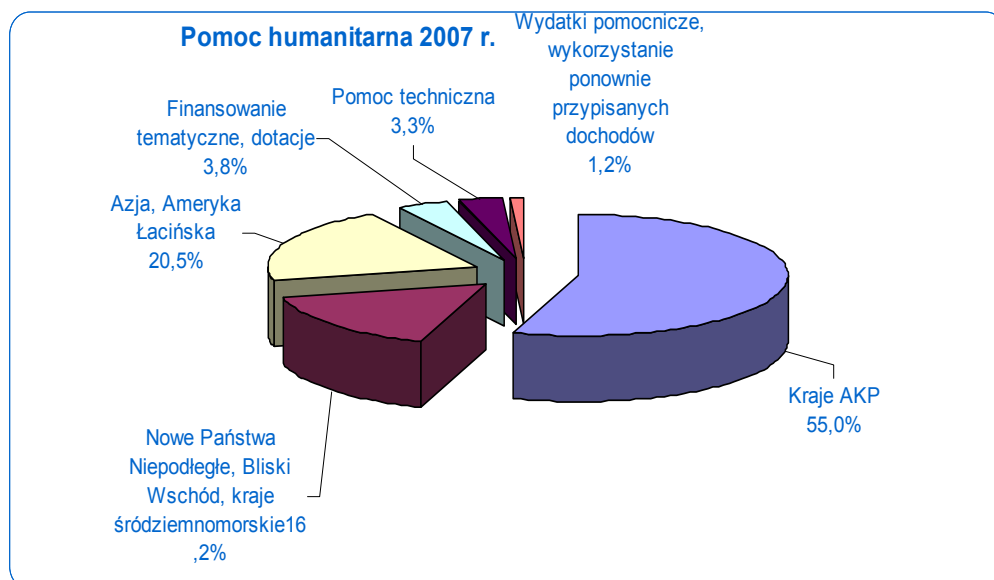
¹⁴ Źródło: Centre for Research on the Epidemiology of Disasters(CRED), dane liczbowe dotyczące klęsk żywiołowych w 2006 r., <http://www.unisdr.org/eng/media-room/press-release/2007/2006-Disaster-in-number-CRED-ISDR.pdf>

¹⁵ Źródło: id. Annual Disaster Statistical Review, Numbers and Trends, 2006, <http://www.em-dat.net/documents/Annual%20Disaster%20Statistical%20Review%202006.pdf>

Zastosowanie zasad opartych na potrzebach doprowadziło do następującego **geograficznego podziału**¹⁶ środków przeznaczonych na pomoc humanitarną w 2007 r. Należy zwrócić uwagę, że dane liczbowe za 2006 r. nie uwzględniają pomocy żywnościowej, jako że wciąż zarządzała nią w tym roku DG AIDCO (dane podano w tysiącach):

Pomoc humanitarna w 2007 r. (w tym pomoc żywnościowa)			W porównaniu z 2006 r.	
Dział/Region	Łącznie	%	Łącznie	%
A/1: Afryka, Karaiby, Pacyfik	422 760	55,0 %	322 060	48,0%
<i>Cała Afryka</i>	2 000			
<i>Róg Afryki</i>	217 950		161 050	
<i>Wielkie Jeziora</i>	89 500		84 050	
<i>Afryka Zachodnia</i>	46 600		56 150	
<i>Karaiby i Pacyfik</i>	16 310		1 610	
<i>Afryka Południowa, Ocean Indyjski</i>	50 400		19 200	
A/2: Nowe Państwa Niepodległe, Bliski Wschód, kraje śródziemnomorskie	124 897	16,2 %	177 900	26,5%
<i>Nowe Państwa Niepodległe (Czeczenia, Kaukaz, Tadżykistan ...)</i>	25 807		33 000	
<i>Bliski Wschód, kraje śródziemnomorskie</i>	99 090		144 900	
A/3: Azja & Ameryka Łacińska	157 366	20,5 %	124 540	18,6%
<i>Azja</i>	117 301		99 940	
<i>Ameryka Łacińska</i>	40 065		24 600	
Instrumenty pozageograficzne				
– Finansowanie tematyczne + dotacje	28 900	3,8 %	20 500	3,1 %
– Pomoc techniczna (eksperti i biura terenowe)	25 400	3,3 %	19 000	2,8 %
– Wykorzystanie ponownie przypisanych dochodów	307		817	
– Wydatki pomocnicze (audyty, oceny, informacje, itp.)	8 900	1,2 %	6 189	1,0 %
ŁĄCZNIE	768 530	100 %	671 006	100%

¹⁶ Podział według linii budżetowych, w tym EFR, całkowitej kwoty przyznanej w 2007 r. znajduje się w części VI.

DG ECHO przekazuje pomoc finansową ofiarom konfliktów lub klęsk żywiołowych w krajach trzecich na podstawie **oceny potrzeb humanitarnych**. Stosowana metodologia¹⁷ polega na uszeregowaniu krajów trzecich według ich ogólnego zagrożenia (= wskaźnik zagrożenia¹⁸) oraz tego, czy przechodzą one kryzys humanitarny (= wskaźnik kryzysu¹⁹). W wyniku tej czynności 50 krajów/ terytoriów uznano za przechodzące kryzys, z czego 23 uznano za najbardziej zagrożone; 18 krajów zlokalizowanych było w Afryce subsaharyjskiej. Wyniki te następnie zestawiono z oceną przeprowadzoną w terenie przez ekspertów DG ECHO i jednostki geograficzne DG ECHO w celu określenia strategii dla danych krajów/ regionów.

Zgodnie z zastosowaną metodologią DG ECHO przekazało w 2007 r. **94,6 %** planowanych początkowo środków budżetowych na główną linię pomocy humanitarnej (23.02.01) w priorytetowych obszarach **dużych potrzeb humanitarnych**.

W celu zaplanowania działań na rzecz ludności o największych potrzebach humanitarnych opracowana przez DG ECHO strategia pomocy w dalszym ciągu skupiała się na **zapomnianych kryzysach** (sytuacjach, w których donatorzy przywiązują niewielką wagę do znacznych potrzeb humanitarnych – co odzwierciedla niski poziom otrzymanej pomocy; ten brak uwagi dotyczy również środków przekazu). Analiza i metodologia DG ECHO w zakresie identyfikacji zapomnianych kryzysów opiera się zarówno na danych ilościowych (brak informacji w środkach przekazu lub niski poziom wsparcia ze strony donatorów, w połączeniu z dużymi potrzebami), jak również czynnikach jakościowych (ocena terenowa prowadzona przez ekspertów i urzędników DG ECHO).

¹⁷ http://ec.europa.eu/echo/policies/strategy_en.htm

¹⁸ Wskaźnik zagrożenia ma mierzyć zdolność kraju do absorbowania i ograniczania skutków kryzysu. Obejmuje on różne miary, począwszy od wskaźnika rozwoju społecznego (HDI) po stopę umieralności dzieci w wieku poniżej lat 5. http://ec.europa.eu/echo/files/policies/strategy/2008/strategy_2008_en.pdf

¹⁹ Wskaźnik kryzysu ocenia bliskość w czasie poważnego zdarzenia – wojny lub klęski żywiołowej – lub odsetek populacji uchodźców lub osób przesiedlonych wewnątrz w stosunku do całkowitej populacji danego kraju.

Do zapomnianych kryzysów zidentyfikowanych w 2007 r. należą: uchodźcy Sahrawi w Algierii, Czeczenia i poszkodowane republiki sąsiednie, ludność Indii dotknięta zamieszkami w Jammu i Kaszmirze, nieustający kryzys uchodźców z Bhutanu, jak również powstanie maoistowskie w Nepalu, ludność dotknięta konfliktem w Birmie/Myanmar, zarówno w samym kraju, jak też w krajach sąsiednich, oraz ludność dotknięta kryzysem w Kolumbii i krajach sąsiadujących. Oprócz przypadku Kolumbii, powyższe kryzysy uznano już za „zapomniane kryzysy” w 2006 r.

W 2007 r. na kryzysy te przeznaczono wsparcie finansowe w wysokości 60,7 mln EUR, co stanowi 13 % początkowego budżetu operacyjnego²⁰.

Wyniki ocen globalnych potrzeb i zapomnianych kryzysów znajdują się na stronie internetowej Europa http://ec.europa.eu/echo/policies/strategy_en.htm.

3.2. Główne interwencje w 2007 r. z podziałem na regiony i przydział środków

Jeżeli chodzi o kryzysy, to w 2007 r. nie wystąpił żaden złożony kryzys, ale Komisja musiała stawić czoła pogarszającej się sytuacji humanitarnej, czasami przedłużającym się, złożonym kryzysom, trwającym już w poprzednich latach. Do przykładów tych należy **Sudan**, gdzie sytuacja pozostaje wysoce niepokojąca: wciąż panuje przemoc i mają miejsce grabieże względem ludności cywilnej, co zmusiło wiele osób do ucieczki w inne rejony kraju lub do krajów sąsiadujących. Powodzie, które dotknęły północ Sudanu, w tym Darfur, w lipcu 2007 r., jeszcze pogorszyły sytuację.

W **Demokratycznej Republice Konga** latem 2007 r. ponownie zaczęły się walki i napięcia na wschodzie kraju, szczególnie na północy i w południowej części Kivu, co doprowadziło do licznych przemieszczeń ludności i pojawienia się nowych potrzeb humanitarnych. Również **Somalia** stanęła w obliczu klęsk żywiołowych (susze) oraz przemocy, przez co wiele osób musiało opuścić swoje domy.

Interwencje wymienione w poniższych punktach szczegółowo opisano w załączniku – części I.

3.2.1. *Afryka, Karaiby i Pacyfik (kraje AKP)*

W 2007 r. DG ECHO przeznaczyło dla **krajów AKP** łącznie 422 mln EUR (tj. 55 % łącznego budżetu końcowego), przy czym najwięcej środków dla Sudanu w kwocie 110,45 mln EUR oraz dla Demokratycznej Republiki Konga (50 mln EUR). Do innych głównych interwencji w Afryce, które wymagały ponad 20 mln EUR, należała pomoc dla Czadu (30,5 mln EUR), Zimbabwe (30,2 mln EUR), Sahel (25,5 mln EUR), Ugandy (24 mln EUR) i Etiopii (20 mln EUR).

3.2.2. *Bliski Wschód i Nowe Państwa Niepodległe*

Sytuacja humanitarna na **Bliskim Wschodzie** jeszcze bardziej się pogorszyła w 2007 r. DG ECHO kontynuowała działania, przekazując ponad 88 mln EUR pomocy, które pokryły potrzeby najbardziej zagrożonych grup ludności Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy oraz

²⁰ Linia budżetowa pomocy humanitarnej

palestyńskich uchodźców w Libanie, Jordanii i Syrii. Kwotę tę wykorzystano również na działania będące odpowiedzią na wewnętrzny kryzys w Iraku, w tym na potrzeby uchodźców w sąsiednich krajach.

Jeżeli chodzi o **Północny Kaukaz**, Komisja w dalszym ciągu przekazywała środki finansowe ofiarom konfliktu czeczeńskiego, zatwierdzając łączną kwotę 20,8 mln EUR.

3.2.3. *Azja*

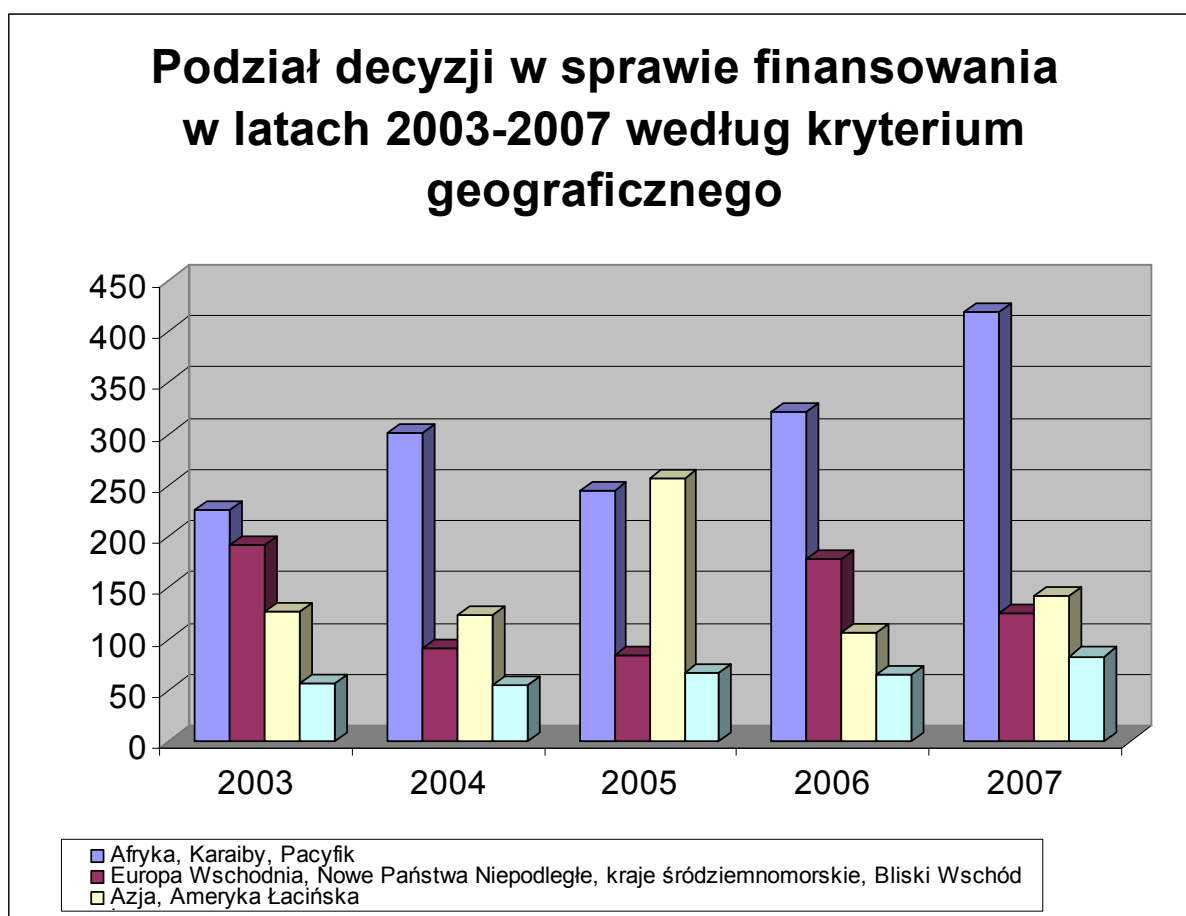
W **krajach azjatyckich** przekazano 27 mln EUR na zagrożoną ludność dotkniętą kryzysem afgańskim i klęskami żywiołowymi w Afganistanie, Iranie i Pakistanie; 19 mln EUR przeznaczono na pomoc zagrożonym grupom ludności w Myanmar i uchodźcom birmańskim wzdłuż granicy Tajlandii i Myanmar, a 19,5 mln EUR dla krajów południowoazjatyckich, nie licząc środków finansowych w zakresie gotowości na wypadek katastrofy oraz na odbudowę społeczności dotkniętych powodziami.

3.2.4. *Ameryka Łacińska*

Kontynuowano przekazywanie środków w **Ameryce Łacińskiej** celem udzielenia pomocy ofiarom konfliktu w Kolumbii (12 mln EUR). Ponadto seria klęsk żywiołowych dotknęła Południową i Środkową Amerykę (trzęsienie ziemi w Peru, huragan w Nikaragui, powodzie w Boliwii i Kolumbii, fala zimna w Peru oraz susza i pożary w Paragwaju), co wymagało doraźnej interwencji ECHO w kwocie 19 mln EUR.

3.3. Analiza porównawcza

Na poniższym wykresie **analiza porównawcza podziału decyzji w sprawie finansowania w latach 2003-2007** według kryterium geograficznego pokazuje, że względny udział finansowania na rzecz krajów AKP stale wzrasta, z wyjątkiem roku 2005, w którym tendencja ta się odwróciła i przeważającą część środków przeznaczono dla Azji na dwa główne kryzysy w tej części świata: tsunami i trzęsienie ziemi w Kaszmirze. Jeżeli spojrzeć na sytuację z perspektywy pięciu lat, należy również podkreślić, że środki finansowe dla różnych regionów i obszarów świata są bardzo zróżnicowane, co potwierdza, że interwencje DG ECHO są z natury i definicji krótkoterminowe. Należy również zauważyć, że ponad 96 % budżetu na pomoc humanitarną przeznaczają się na finansowanie działań humanitarnych, podczas gdy wydatki pomocnicze i administracyjne (informacja, audyty, oceny, personel pomocniczy itp.) stanowią niecałe 4 % budżetu. Zob. załącznik, część VI.

3.4. Finansowanie tematyczne

W związku z kluczowym znaczeniem głównych organizacji międzynarodowych zajmujących się kwestiami humanitarnymi (agencje Organizacji Narodów Zjednoczonych, Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża, Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca itp.) dla efektywnej pomocy w tym zakresie, w 2007 r. DG ECHO w dalszym ciągu wspierała wzmocnienie ich zdolności instytucjonalnej poprzez programy finansowania tematycznego.

W 2007 r. DG ECHO udzieliła wsparcia agencjom ONZ oraz organizacjom Czerwonego Krzyża jako agencjom wiodącym na łączną kwotę 27,5 mln EUR.

Nacisk położono na następujące niedoskonałości celem stworzenia zdolności skutecznego reagowania: ocena zdolności sektorowej, wzmocnienie jednostek szybkiego reagowania, budowanie zdolności, zwiększenie dostępności pomocy doraźnej w przypadku wystąpienia nowych nagłych kryzysów, opracowanie standardowych procedur działania, zastosowanie poziomów odniesienia do pomiaru wyników oraz poprawa koordynacji i wsparcia dla systemu klastrowo kierowanego przez ONZ celem podjęcia powyższych kwestii.

3.5. Działania w zakresie gotowości na wypadek katastrofy

Zgodnie z rozporządzeniem Rady 1257/96 DG ECHO, oprócz przekazywania pomocy humanitarnej, promuje także ideę gotowości na wypadek katastrofy poprzez koordynację, popieranie oraz specjalny program DIPECHO. Konsekwencje klęsk żywiołowych oraz coraz bardziej powszechna świadomość globalnych zmian klimatu i ich skutków świadczą o tym, jak bardzo ważne i właściwe jest zaangażowanie w powyższe działania.

Na poziomie strategicznym DG ECHO wzmocniła zasoby instytucjonalne w zakresie gotowości na wypadek katastrofy, co ma ułatwić bardziej spójne i całościowe podejście w zakresie włączania gotowości na wypadek katastrof do programów pomocy humanitarnej i programów odbudowy. Pozostaje to w zgodności z potrzebą działań na rzecz ograniczenia ryzyka katastrof, uznaną w skali światowej przez podmioty wspierające działania humanitarne oraz rozwój, a także wpisuje się to w *Ramy działania z Hyogo na lata 2005-2015*.

W 2007 r. DG ECHO nadal angażowała się w działania propagujące zagwarantowanie, aby podmioty wspierające rozwój włączały elementy ograniczania ryzyka katastrof do swoich działań w regionach zagrożonych klęskami żywiołowymi (takimi jak trzęsienia ziemi, powódzie, cyklony, itp.), oraz wspierała praktyczne środki ograniczania tego ryzyka. DG ECHO jest ponadto orędownikiem podejścia do ograniczania ryzyka katastrof skupionego na poszczególnych społecznościach, które zwiększałyby zdolność zagrożonych społeczności do radzenia sobie z katastrofami.

Kraje rozwijające się są szczególnie narażone na ryzyko z powodu znaczących słabości w zakresie krajowych zdolności reagowania oraz zdolności lokalnych społeczności do zażegnania skutków katastrof. Projekty DIPECHO są lokalnymi programami przygotowywania na wypadek katastrofy, które skupiają się na społecznościach najbardziej narażonych na wystąpienie klęsk żywiołowych i mających niewielkie zdolności radzenia sobie z nimi. Projekty te stanowią przykład działań, które należy powielać z myślą o włączaniu ich do działań na rzecz długofalowego rozwoju i strategii krajowych. Plany działań DIPECHO obejmują akcje krajowe, jak również projekty regionalne. Powód jest prosty – klęski żywiołowe wykraczają poza granice państw. W 2007 r. DG ECHO przeznaczyła łącznie 19,5 mln EUR na plany działań DIPECHO w Ameryce Środkowej, Ameryce Łacińskiej, Azji Południowej oraz na Karaibach.

Co więcej, w miarę możliwości oraz jeżeli jest to właściwe, DG ECHO włącza elementy gotowości na wypadek katastrofy w działania humanitarne prowadzone w odpowiedzi na zaistniałe klęski żywiołowe. W 2007 r. tak było w przypadku 18 decyzji o finansowaniu podjętych w odpowiedzi na klęski żywiołowe w 17 krajach (Wyspy Salomona, Haiti, Jamajka, Republika Dominikańska, Belize, Dominika, Santa Lucia, Indie, Nepal, Bangladesz, Sri Lanka, Afganistan, Wietnam, Nikaragua, Paragwaj, Peru i Kolumbia), a związane z nimi

umowy opiewały na kwotę około 2,135 mln EUR. Ponadto DG ECHO przeznaczyła 4 mln EUR na wsparcie zdolności Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy do reagowania na klęski żywiołowe w wybranych regionach wysokiego ryzyka.

Na poziomie międzynarodowym DG ECHO współpracuje z głównymi podmiotami w ramach współpracy na rzecz rozwoju. Współpraca taka ma na celu lepsze włączenie ograniczenia ryzyka katastrof do działań rozwojowych oraz zapewnienie silniejszych powiązań z działaniami na rzecz dostosowania do zmian klimatu w krajach wysokiego ryzyka.

3.6. Łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju (LRRD)

Przedmiotem zaangażowania DG ECHO jest opracowanie odpowiedniej strategii wycofywania pomocy humanitarnej (**łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju, „LRRD”**). W 2007 r. wdrożono nowe instrumenty zewnętrzne (instrument współpracy na rzecz rozwoju – DCI, a w szczególności instrument stabilności), które stwarzają nowe warunki dla realizacji LRRD. Odpowiednie służby Komisji poczyniły szczególne starania, aby zapewnić lepsze połączenie pomiędzy wsparciem humanitarnym a współpracą na rzecz rozwoju. Stworzono listę krajów pilotażowych, gdzie do podejścia LRRD przywiązano szczególną uwagę. Na tej niewyczerpującej liście znalazły się takie kraje, jak Kenia, Liberia, Mauretania, Sudan oraz Uganda. DG ECHO wsparło również prace kierowane przez DG ds. Rozwoju dotyczące krajów znajdujących się w sytuacji szczególnego zagrożenia.

3.7. Główni partnerzy w działaniach humanitarnych

DG ECHO przekazuje pomoc humanitarną poprzez partnerów. DG ECHO współpracuje z około 200 organizacjami pozarządowymi, agencjami ONZ oraz organizacjami międzynarodowymi, np. Międzynarodowym Komitetem Czerwonego Krzyża oraz Międzynarodową Federacją Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy.

Współpraca z różnymi partnerami ma dla DG ECHO duże znaczenie. Pozwala ona na efektywną obsługę coraz dłuższej listy potrzeb na całym świecie. DG ECHO wypracowała bliskie stosunki robocze ze swoimi partnerami na poziomie zarówno zagadnień polityki, jak i zarządzania działaniami humanitarnymi.

W 2007 r. DG ECHO realizowała swoje działania przede wszystkim za pośrednictwem organizacji pozarządowych (47 %), agencji Organizacji Narodów Zjednoczonych (42 %) oraz organizacji międzynarodowych (11 %). Więcej szczegółów dotyczących rocznego podziału działań według grup partnerów znajduje się w części VI.6 załącznika.

4. STOSUNKI Z INNYMI INSTYTUCJAMI UE, PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, GŁÓWNYMI PARTNERAMI W ZAKRESIE POMOCY HUMANITARNEJ I DONATORAMI SPOZA UE

Podobnie jak w latach poprzednich, DG ECHO utrzymywała bliskie stosunki z innymi instytucjami, państwami członkowskimi, organizacjami międzynarodowymi i w dalszym ciągu szerzyła ideę poszanowania międzynarodowego prawa humanitarnego oraz zasad świadczenia pomocy humanitarnej (człowieczeństwo, bezstronność, brak dyskryminacji oraz neutralność), w szczególności w odniesieniu do nowych inicjatyw w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, takich jak EUFOR Czad.

DG ECHO zapewniała również, aby obowiązek poszanowania przestrzeni humanitarnej w sytuacjach nagłego kryzysu został uwzględniony w debacie europejskiej i międzynarodowej. DG ECHO rozwinęła również bliskie stosunki robocze z niedawno powołanym Sprawozdawcą Parlamentu Europejskiego ds. Humanitarnych.

W ramach stosunków z donatorami spoza UE, DG ECHO utrzymywała kontakty ze Stanami Zjednoczonymi (USAID²¹ oraz PRM²²), w szczególności poprzez regularne wideokonferencje, zajmując się ogólnymi kwestiami politycznymi oraz działaniami humanitarnymi w konkretnych krajach celem zapewnienia spójnego i komplementarnego reagowania.

Ponadto w celu zapewnienia strategicznego i wiarygodnego dialogu z partnerami DG ECHO organizuje coroczne Strategiczne Dialogi na rzecz Partnerstwa na wysokim szczeblu z każdą organizacją (agencjami ONZ, organizacjami pozarządowymi i Czerwonym Krzyżem (Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża oraz Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy).

Szczegółowe informacje na temat tych partnerów znajdują się w części VI.6 załącznika.

5. INNE DZIAŁANIA

W kontekście swoich działań DG ECHO musi również zajmować się innymi kwestiami, aby móc przekazywać pomoc humanitarną i zapewnić jej jakość. Należą do nich:

- (1) rozwój polityki DG ECHO w zakresie **bezpieczeństwa** personelu zaangażowanego w niesienie pomocy humanitarnej;
- (2) wzmocnienie **zdolności szybkiego reagowania** w terenie poprzez tworzenie zespołów wielosektorowych;
- (3) **strategia komunikacji i przekazywanie informacji;**
- (4) w zakresie inicjatyw szkoleniowych DG ECHO wspiera **sieć pomocy humanitarnej** (NOHA), która oferuje interdyscyplinarne studia podyplomowe.

Szczegółowy opis tych działań znajduje się w części IV załącznika.

Kontrola przeprowadzana na wielu poziomach i na różnych etapach realizacji projektów humanitarnych zapewnia właściwy przebieg operacji finansowanych przez DG ECHO. Opis poszczególnych aspektów strategii kontroli stosowanej przez DG ECHO, a także procedur nadzoru i monitoringu, znajduje się w części V załącznika.

²¹ Amerykańska Agencja ds. Rozwoju Międzynarodowego (ang. *United States Agency for International Development, USAID*)

²² Urząd ds. Ludności, Uchodźców i Migracji (ang. *Bureau of Population, Refugees, and Migration - US PRM*)

6. WNIOSKI

W roku 2007 nie wystąpił żaden nowy poważny kryzys humanitarny. Jednakże klęski żywiołowe spowodowały poważne szkody, a ich skala, siła i częstotliwość mogą się zwiększać w przyszłości, szczególnie wskutek zmian klimatu. Chociaż liczba konfliktów nie zmieniła się, to zazwyczaj trwają one dłużej, mają coraz bardziej niszczyielskie skutki i coraz częściej oddziałują na już zagrożoną ludność.